

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
18. 7. 2007

2

Diabetologie - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2006

Diabetology - Activity in Branch in the Královéhradecký Region in 2006

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Královéhradeckém kraji v roce 2006 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Královéhradecký region in 2006 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2006. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS / Výkazy 2006].

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2006 představují diabetici v Královéhradeckém kraji přes 7 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 94 pacientů ve věkové kategorii 0-19 let (v ČR 1 672), což z celkového počtu pacientů činilo 0,24 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,08 % (stejně jako v ČR).

Mapka znázorňuje sídla ordinací lékařů, kteří zajišťují péči o nemocné cukrovkou (lékaři specialisté diabetologové a PL pro dospělé). U názvu obce s rozšířenou působností je uveden počet ordinací, které se nacházejí na daném území. Počet ordinací v mapce není shodný s počtem zdravotnických zařízení v následující tabulce. Je to z důvodu, že v mapce jsou znázorněna i detašovaná (začleněná) pracoviště.

Odbornou péčí o nemocné cukrovkou zajišťovalo 18,92 lékařů a 22,42 ZPBD (součet úvazků, včetně smluvních) ve 184 ordinacích. Tito lékaři k 31.12.2006 léčili celkem 39 610 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 094 léčených pacientů (v roce 2005 to bylo 2 112), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 356 pacientů (v roce 2005 to bylo 2 112 pacientů). Jak je patrné z první tabulky, nejvíce je ostatních ambulantních zdravotnických zařízení (82 %), což jsou z převážné většiny ordinace praktických lékařů pro dospělé. V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2006 bylo provedeno celkem přes 115 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo minimální nárůst oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 125, nejméně v okrese Hradec Králové (4 674) a nejvíce v okrese Rychnov nad Kněžnou (9 729). Ve srovnání s rokem 2005 opět vzrostl celkový počet léčených osob (o 3,5 %), a to jen potvrzuje rostoucí trend. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, přičemž žen je více než 52 % z celkového počtu léčených diabetiků.

Počet diabetiků léčených pouze dietou zaujímal 33 % z úhrnu léčených osob, v relaci na 10 000 obyvatel činil 239 případů (ČR 234). Počet léčených PAD byl nejvyšší, činil 42 % z úhrnu, na 10 000 obyvatel připadalo 306 případů (ČR 323). Léčených diabetiků inzulinem bylo 18 % a kombinovanou léčbou inzulinem a PAD pouze 7 %. Struktura pacientů podle druhu léčby v ČR byla následující: 32 % osob bylo léčeno jen dietou, 44 % perorálními antidiabetiky (PAD), 16 % osob jen inzulinem a 8 % kombinovanou léčbou (inzulinem a PAD). Jak je patrné, kraj nevybočuje a potvrzuje republikový trend.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří téměř 91 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Rychnov nad Kněžnou (94 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v našem kraji léčeno 2 435 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1996 - 2006), mimo roku 1999 je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků.

Zpracovala:

Lenka Lesková

ÚZIS ČR, Královéhradecký krajský odbor

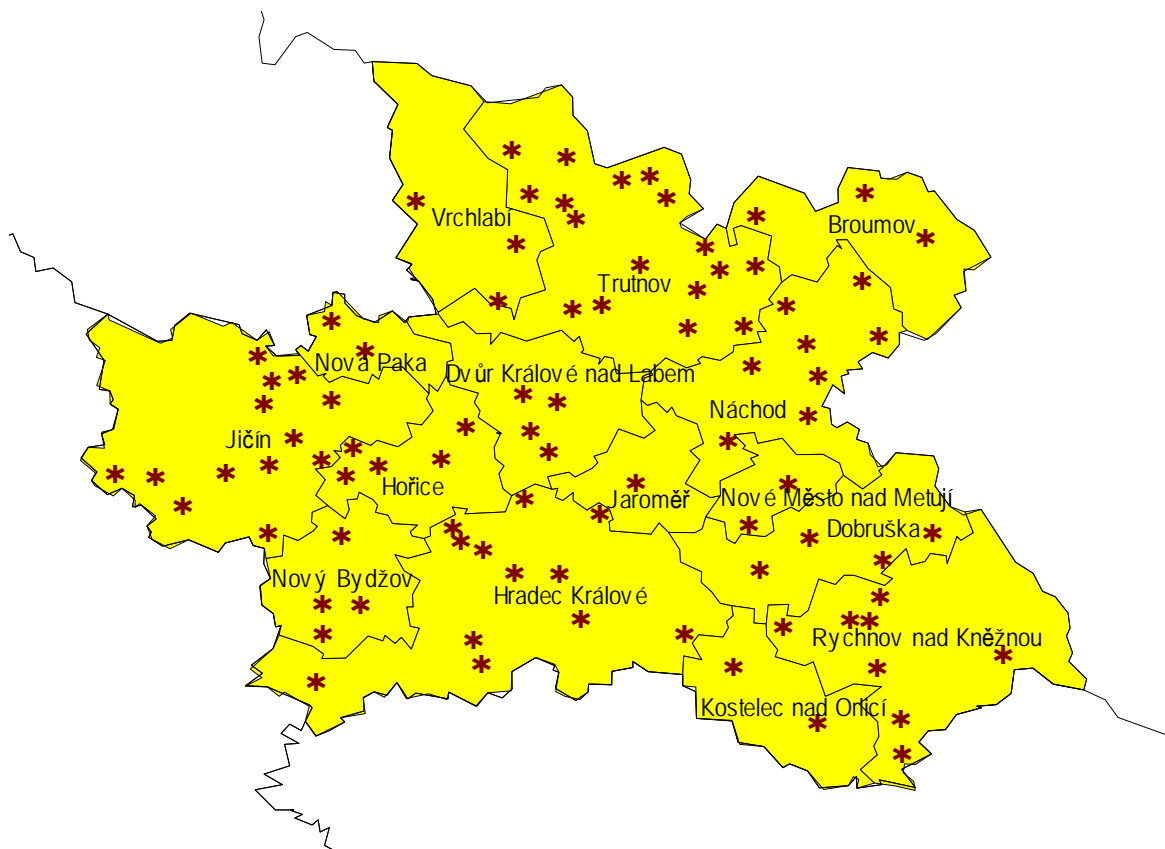
Hradecká 1172, 500 03 Hradec Králové

tel.:495 515 331

e-mail: drahokoupilová@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

Sídla zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní diabetologickou péči

* - v jednom sídle může být více ambulancí, není to zobrazení sítě, ale sídel

Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zdravotnických zařízení					
Ambulantní část lůžkových ZZ	12	7,15	10,50	33 220	4 646
Samostatná ordinace lékaře specialisty	22	10,05	10,10	69 691	6 934
Ostatní ambulantní zdravotnická zařízení	150	1,72	1,82	12 971	7 541
Celkem	184	18,92	22,42	115 882	6 125
dle území (okres)					
Hradec Králové	66	6,97	8,67	32 580	4 674
Jičín	29	1,69	1,59	14 987	8 868
Náchod	27	3,34	3,34	21 502	6 438
Rychnov nad Kněžnou	23	1,92	2,12	18 679	9 729
Trutnov	39	5,00	6,70	28 134	5 627
Královéhradecký kraj	184	18,92	22,42	115 882	6 125

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Hradec Králové	12 626	790,33	10,12	88,66	1,22
Jičín	5 052	646,88	7,32	92,46	0,22
Náchod	5 962	530,89	12,38	86,72	0,91
Rychnov nad Kněžnou	6 036	760,12	4,94	94,50	0,56
Trutnov	9 934	827,30	7,21	91,85	0,95
Královéhradecký kraj	39 610	720,65	8,58	90,54	0,88
Česká republika	748 528	727,63	6,82	91,67	1,51

Počet léčených diabetiků k 31.12.2006

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Hradec Králové	12 626	48,46	51,54	18,79	1 006	42,64	57,36
Jičín	5 052	45,45	54,55	16,81	465	44,52	55,48
Náchod	5 962	50,35	49,65	6,76	511	47,75	52,25
Rychnov nad Kněžnou	6 036	46,65	53,35	9,76	359	50,70	49,30
Trutnov	9 934	46,78	53,22	18,18	677	44,90	55,10
Královéhradecký kraj	39 610	47,66	52,34	15,20	3 018	45,26	54,74
Česká republika	748 528	46,22	53,78	16,22	56 311	47,14	52,86

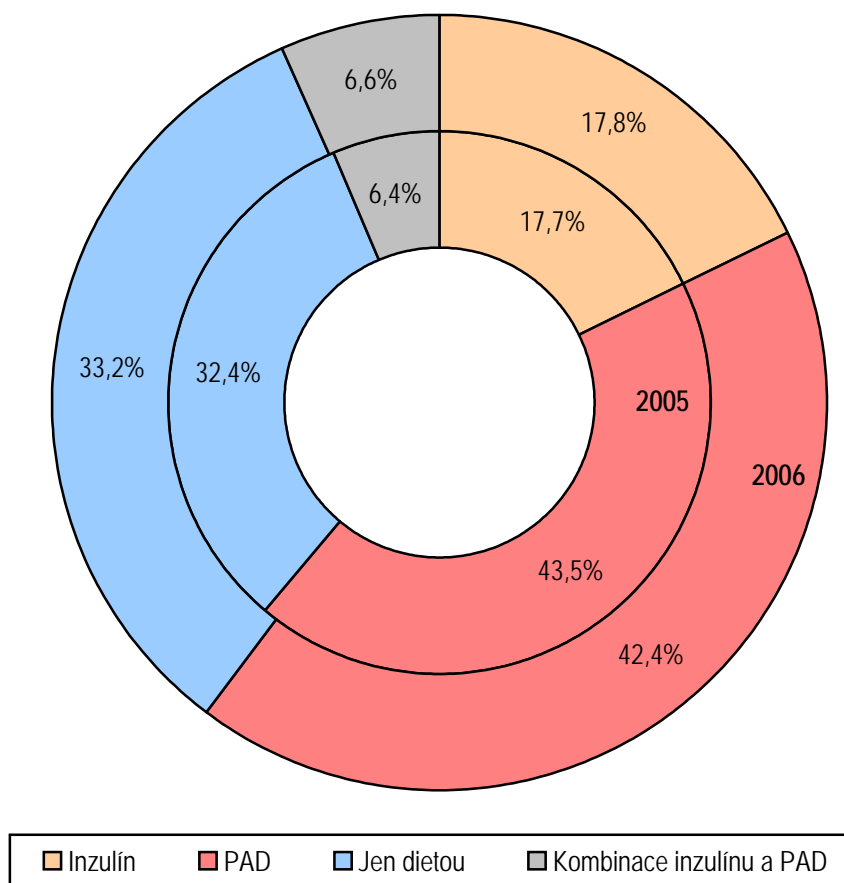
Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Hradec Králové	1 368	636	1 786	776	48	646	167
Jičín	345	88	448	111	16	149	31
Náchod	1 002	192	658	171	20	737	71
Rychnov nad Kněžnou	295	145	475	92	6	315	77
Trutnov	929	328	970	128	19	490	67
Královéhradecký kraj	3 939	1 389	4 337	1 278	109	2 337	413

Léčení diabetici podle druhu léčby

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Kombinací inzulínu a PAD	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Hradec Králové	3 558	222,71	5 888	368,56	2 596	162,50	584	36,56
Jičín	1 763	225,74	2 055	263,13	933	119,47	301	38,54
Náchod	1 775	158,06	2 478	220,66	1 050	93,50	659	58,68
Rychnov nad Kněžnou	2 257	284,22	2 586	325,66	891	112,20	302	38,03
Trutnov	3 799	316,38	3 806	316,96	1 571	130,83	758	63,13
Královéhradecký kraj	13 152	239,28	16 813	305,89	7 041	128,10	2 604	47,38
Česká republika	240 544	233,83	332 387	323,11	120 491	117,13	55 106	53,57

Léčení diabetici v roce 2005 a 2006

**Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel
v letech 1996 - 2006**

